

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V zmislu §. 17 društvenih pravil sklicuje se
OBCNI ZBOR
„NARODNE TISKARNE“
 na 9. dan julija 1885
 ob 6. uri zvečer
 v sobo uredništva „Slovenskega Naroda“.

Dnevni red:

1. Bilanca „Narodne Tiskarne“ za l. 1884.
2. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividend.
3. Sprememba pravil in sicer: V §. 20 v prvem odstavku mesto petnajst bode sedem, in v drugem odstavku mesto pet bode šest odbornikov. V §. 21 v drugem odstavku mesto sedem bodo trije odborniki, in v tretjem odstavku izostane „vsaj po jedenkrat vsaka dva meseca“. V §. 25. se izpusti odstavek, „da članovi upravnega odbora in pregledovalnega odseka dobivajo dijete in vnanji člani tudi potne troške povrnene“, odstavek, „da se v korist društva potrošeni novci dotičnemu od upravnega odbora povrnejo,“ ostane.
4. Volitev upravnega odbora.
5. Posamezni nasveti.

OPOMBA. §. 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svojo delnico, oziroma začasni list vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico uložiti.

Upravni odbor „Narodne Tiskarne“.

Bosna in Hercegovina.

Vprašanje, ki je navstalo za avstrijsko vnanjo politiko z okupacijo Bosne in Hercegovine, ne krene, se ne gane nikamer. Iz zborovanj delegacij avstro-ogerskih zadnje jesen dohajale so nam vesti, da se razmere v zasedenih pokrajinah na noter in zunaj bližajo konsolidaciji, da se Bosna in Hercegovina kažejo aktivni in za nas sploh mikavni. Do danes se te razmere neso poslabšale, vsaj pozitivnega o

tem čuti ni. Smelo bi se torej misliti, da je po teh šestletnih rezultatih Bosna-Hercegovina godna, da se njeno razmerje do Avstrije stanovitno uredi, da se odstrani sedanja provizornost. Toda videti je, da potentati še ne mislijo na to, bodi da nemajo še urejenih potov do svrhe, bodi, da si še neso jasni, kakšno obliko naj bi dobila svota, spojitev zasedenih dežela z našim cesarstvom.

To je gotovo, da bosenski provizorij dela nerešeno vprašanje v mejnarodnih odnošajih, da pa zraven tega ovira tudi napredek v južnih deželah samih. Toliko je rešena bosenska stvar, da se sami Turčiji ne sanja, da bi se Bosna in Hercegovina še kedaj povrnila pod gospodstvo turško. Ali vsako uro utegne se oglašiti hrumeče vprašanje, ki bode zahtevalo pozitivnega odgovora. Dokler je naša država samo oskrbnica in upraviteljica Bosne in Hercegovine, tako dolgo ostaneta zasedeni pokrajini preporna stvar, neprilika za diplomatske komplikacije in vojniške povode. Res je sedaj naša vlada bosenska obkoljena od samih dobrih sosedov. Srbija sama ne vé, kako bi se nam dobrikala; s Črno Goro so nam postali dobri odnošaji, sijajno so se pojavili, ko je naš cesarjevič nedavno hodil po skaloviti državici. Toda koliko stanovitosti ima iztok sploh v sebi, koliko je vredno prijateljstvo posebe naših sosedov, prijateljstvo brez prave notranje obrazilbe? Srbska sedanja politika je posilna; znano je, da srbski narod ni zadovoljen s politiko svoje vlade, mari da ima druge nazore in želje. In Črna Gora je že pokazala, da jej storjene stvari na balkanskem poluotoku neso po godu, obračala se je dosta dolgo proti Avstriji. Če je sedaj na poti dobre sosedne, mirne politike, godi se to le z ozirom na časno občo konstelacijo, na rusko diplomacijo in na to, da je treba urediti notranje svoje razmere. Ko pa dejanske take razmere ne bodo več zapovedovale primerne vnanje politike, tedaj se bodo uveljavili tudi ekspanzivni nagoni interesantne države črnogorske in zanetiti utegnejo iztočne požare, nevarne za avstrijsko politiko, to pa zavoljo zvez, ki danes spajajo Káradjordjeviča s knezom Nikolom, ali ki se jutri mogo skleniti mej knezom črnogorskim in knezom bolgarskim. Prav tako more v Srbiji volja narodova prisiliti voljo kraljevo k drugačnim činom

nasproti Avstriji, ker tudi srbski narod zmatra Avstrijo kot tujko na jugu, kot oblastnico, ki je nevarna samosvojnosti malih iztočnih držav. Dokler pa bode Bosna-Hercegovina „res nullius“ v mejnarodnem zmislu, tako bode bosensko vprašanje netivo za nemire, v prvi vrsti obrneno proti Avstriji.

A Bosna-Hercegovina tudi sama trpi, če je brez pravega gotovega gospodarja. Zlasti narodno gospodarstvo teh dežela se ne more postaviti na solidne opore, dokler politika v njih ne dobi trdnega stalnega in zanesljivega življenja. Še tako dobra uprava ne more biti uspešna, če se jej pozna, da je le od danes do jutri; to je iz psiholoških razlogov pri osebah, ki vodijo bosensko upravo. Prebivalstvo le nerado in težko prenaša razmere, ki mu ne dajejo nobenega glasa, nič aktivnosti. Ono se vlada in upravlja brez njega. To rodi mržnjo proti tistim, vladajo in upravljajo, čim dalje tem huje proti Avstriji.

Mi menimo, da je definitivna ureditev Bosne in Hercegovine v mejnarodnem smislu jedna iz najpoglavitnejših nalog avstrijske politike, in vidi se nam, da sedanji politični položaj izvršitvi te naloge ni baš neugoden. Prijateljstvo naše z Nemčijo in Rusijo in Črno Goro moglo bi nam pomoči, da se Bosna-Hercegovina za nas stalno pridobi. Seveda bi nam vse to nič ne koristilo, če bi si mi ob jednem ne pridobili naroda samega in njegove odkrite udanosti. Narod bosenski je naš jedini pravi zaveznik in zvest nam ostane, če bode zadovoljen z našo vlado in oskrbo. To pa bode, ako se uveri, da avstrijska vlada more biti njegova, narodna vlada, da se dežela more razvijati v narodnem duhu in na narodni podstavi. Jamstvo mora imeti bosenski narod, da bode pod avstrijskim žezlom živel v narodni svobodi, v zdravi samoupravi. Zdrava politika bi zahtevala, da se Bosna-Hercegovina pridruži Hrvatski in Dalmaciji, da se tako ustvari tretja samoupravna skupina v Avstriji. Dokler pa uprava za Bosno-Hercegovino ni slovanskemu prebivalstvu prikladna, ni misliti, da bi čas bil za konec provizorija, naj bi še tako bilo želeto in naj so druge okoliščine še tako zanj ugodne.

Q

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Jednointrideseto poglavje.

Nekateri neusečni nasledki potovanja v Ameriko.

(Dalje.)

Sosed, odgovoril je, to vprašanje pač očitno pričuje, kako zdrave pameti ste. Je pa cela tolpa tepcev, ki kriče: svoboda! svoboda! ter vender ne vidijo zanj, katere jim prenapetost in plemstvo nastavlja. Jaz nečem one napačne svobode, ki le bogastvu in praznoverju predprave daje. Kot domoljub, kot prijatelj razsvetljenosti nesem za versko svobodo, ki bi le duhovnikom hasnila. Da je narod svoboden, treba je duhovnikom navezati naustnice (museler). Jaz nesem za svobodo družeb, ki bi le kapucinom koristile; tudi nečem, da se v imenu milosrčnosti reveži podkupujejo s politično miloščino ter jim tako otrovan kruh daje. Jaz ničesar nečem vedeti o svobodi pouka, ki bi naše otroke le jezuitom izročila. Jaz nečem nič vedeti o svobodi po-

samičnih okrajev (departements), ki bi nas le k zavezni samostalnosti pokrajin vodila; tudi nesem za svobodo občin, ki bi le samosilje zemljiških vlasteljev in župnikov oživila ter bi nas v nezavedne sužnike premenila. Več je vredna močna državna roka nego ta krvavska prava, katera bi le nemirneži, plemenitniki, prenapetneži in hinavci zlorabili. Jaz sem za narod, živela jednakost!

Strahoma sem opazoval tega Boeočana. Glejte, rekel sem sebi samemu, da sem pred potovanjem v Ameriko tudi sam bil na istej stopinji slaboumnja! Tudi moje domoljubje je poznalo le hlapčevsko enakost; tudi meni je splošna državna svoboda bila le svobodno pokončevanje vseh osebnih svobodščin, kakor da bi po takim pokončevanju ostajalo kaj družega kot surovi mehanizem državne uprave. Jonathan! Jonathan! prekleti čarobnik! Zakaj si me tujca naredil v lastnej državi? ali zakaj nesi za teden dni prestavil vseh Francozov v Ameriko?

No, sosed, rekel je lekar, osupnen o mojem molčanju, kaj mislite vi o mojih načelih? Ali sem mož tega stoletja? Ali sem domoljub in Francoz stare korenine? Ali neso to nauki, katere ste tudi vi zmeraj zagovarjali?

Prav imate, odgovoril sem; a pri naštevanji onih svobodščin, katerih se strašimo, pogrešam tudi onih, katere nam še ostajajo.

Kaj še! odvrnil je, vi se šalite. Ali svoboda kruh peči, vam nič ni? In splošno glasovanje — ali ni to vse? Uro volitve se izpoznajo ljudje, možje ki se državni vladi ne prodajo. Že štirideset let — in to si lahko naravnost priznavam, — sem neprestano glasoval z nasprotno stranko. Zlomijo me lahko, a ne upognem se jaz ne.

In sedaj pa se pustite brez ugovora razvlastiti?

Mej nama rečeno, neljubo mi je to dovolj, rekel je lekar. A kaj hočete, jaz sem vender le pojedina osoba. Kot državljan kljubujem vsakemu samosilniku; kot priprosto imetnik obrtnijske pravice se vender ne smem razpreti z državno upravo, katero vsak dan trebam. Vrh tega še načelo: osobna korist se mora umakniti občni koristi. Pomislite le, da bi vaša hiša, ko bi se ohranila, molela za dva cela centimetra prek splošne stavbene črte. Kdo bi mogel strpeti tako napako zoper enakomerje? Mi Parižani smo vsi porojeni z merilom v očeh. Vsak mimogredoč bil bi razžaljen po takej strahovitosti ter bi se lahko nad stavbenim uradom močno norčeval.

Se jedenkrat o nepostavnosti dolenske volitve.

Mi bi ne govorili še jedenkrat o tem že tolikokrat premlevanem predmetu, ker smo z neovrljivo jasnostjo dokazali, da je volitev v dolenskih mestih in trgih nepostavna, tedaj neveljavna, ko ne bi nas silil na odgovor čudni jurist, ki se v „Lj. listu“ trudi v potu svojega obraza že skozi tri liste, da bi našel tisto rešilno nit, na kateri bi obvisel Šuklje v državnem zboru. Pa vse njegovo napenjanje je zaman in gospod jurist z vso svojo sofistiko le to dokaže, da nepostavnost ostane nepostavnost, naj se godi vedoma ali nevedoma, brez namena ali pa z namenom in da vsi oficijozni članki kranjske deželne vlade ne bodo oprali dolenske volitve madeža, kateri jej je na čelo pritisnen.

In s čem zagovarja „jurist“ svojo smelo trditev o postavnosti? S § 13. volilnega reda za državni zbor, kateri govori od občanov in občin, ne pa le od mest in trgov in tudi v volilnem redu za kranjski deželni zbor, da se nahajajo besede: občinski zastop, občinski volilci. Tedaj „Slov. Narod“ ni govoril resnice, da se sploh v vsem volilnem redu govori le o mestih in trgih. S tako sofistiko je res težko polemizovati. Ako je „Slov. Narod“ trdil, da se govori le o mestih in trgih, govoril je popolno resnico glede volilne pravice za mesta in trge, kajti povsod stoje le besede: mesta in trgi, nikjer pa beseda vasi.

Gospod „jurist“ ne najde v celem volilnem redu za Kranjsko nobenega izrečnega določila o volilni pravici onih krajev, vasij itd., ki so združene z mesti ali trgi v jedno občino. Določilo je § 3. volilnega reda, ki našteva tiste interesne skupine, po katerih se volijo poslanci, namreč veleposestniki, mesta in trgi in druge občine. Mesta in trgi volijo za-se, tedaj je pač jasno, da z njimi združeni kmetijski volilci ne volijo v mestni, ampak v kmetijski skupini in ker imajo volilno pravico le v tej skupini, izvršujejo jo po volitvi volilnih mož. Da je temu tako in da se je vselej tako ravnalo, dokažejo vse dosedanje volitve za deželni in državni zbor.

Gospod „jurist“, kateri meni, da je nezmotljiv v juridičnih razsodbah, naj bi se vendar bil potrudil in pregledal razprave deželnega zbora kranjskega iz leta 1867 in 1868 in našel bi bil, da nobeden poslanec ni dvojil o tem, da imajo v mestih in trgih volilno pravico le meščani in tržani, da pa z mesti in trgi združeni vaščani volijo v kmetijskih skupinah. In če g. juristu na Turjaškem trgu deželni zbor ni dovolj avtoriteta, naj v aktih deželne vlade poišče koncept tiste note z dne 30. maja 1867 št. 1288, v kateri izrečno stoji: „Auftrag an das k. k. Bezirksamt Laibach, damit bei der neuen Anfertigung der Wählerliste für den Markt Oberlaibach die Bewohner der abgesonderten nicht zu diesem Markte gehörigen Ortschaft Hrib ausgeschlossen bleiben, weil ihnen nach den Bestimmungen der Landesordnung das Wahlrecht in der Wählerliste der Städte und Märkte allerdings nicht gebührt“. In to odločbo dež. vlade potrdilo je tudi ministerstvo. Le juristu Ljublj. Lista je zdaj po preteklih 18 letih, ko nihče drugi več ni dvojil nad jasnimi

določilom volilnega reda, najedenkrat dvomljiva postala cela stvar, pa, kar najbolj označuje doslednost g. jurista, dvomljiva le za Metliko, kajti za Kamnik je deželna vlada, kar gotovo g. juristu ni neznano, potem priziva določila, da vaščani v Zaprčah, ki so še pri poslednji volitvi za deželni zbor volili s Kamniškimi meščani, nima jo pravice voliti v mestni skupini. Volili so tedaj z drugimi vasi Kamniške občine volilne može. Kar je za Kamnik pravilno in postavno, ne more izgubiti pravilnosti na cesti preko Ljubljane v Metliko.

Mi ne moremo soditi, so li prejšnji deželni predsedniki in tisti referenti v ministerstvu, ki so v soglasji z vsem deželnim zborom spoznali in se po tem ravnali, da volijo mesta in trgi zase in kmetске vasi zase, bili menj podkovani v juridičnih vednostih, kakor si sam sebi domišlja g. jurist Ljubljanskega Lista, pa gotovo so v zakonskih in upravnih stvareh, — če tudi neso morda nikdar sedeli v upravnem sodišči — imeli potrebno znanje in toli jasne oči, da so znali brati, kar jasno stoji zapisano v postavi. G. jurist v svoji visoki učenosti, podoben skolijastom srednjega veka, najpriprostejšega stavka ne razume, ali neče razumeti, ker gleda skozi mreno strankarske pristranosti in mu je bolj pri srci tista oseba, kateri se imamo Slovenci zahvaliti za veliko nepotrebnega prepira, nego postavnost in mir v deželi.

Kje je tedaj „površnost, plitvost in lehkomišelnost“ prepuščamo mirnim srcem razsodbi tistih juristov in nejuristov, kateri so slučajno čitali površno, plitvo in lehkomišljeno razpravo jurista v Ljubljanskem Listu.

Položaj delavcev v Brnu.

Delavski izgredi vzbudili so pozornost na položaj delavcev v Brnu. Brno je jedno prvih obrtnih mest v Avstriji, zato mu tudi navadno pravijo „avstrijski Manchester“. V Brnu dela v tovarnah na tisoče delavcev. Kak je položaj teh delavcev vidi se iz poročila obrtnega nadzornika za Moravsko in Šlezijo, J. Czerwenyja. O predilnicah, pravi nadzornikovo poročilo, da se v njih navadno dela po 12 ur, ako je pa treba, se pa delo raztegne na 14 ali 16 ur. V apreturah in barvarijah dela se po 12—16 ur, kakor je delo. Ko se na pripravljalnih strojih v predilnicah dela redno, po dnevu ali pa po noči, je pa pri predilnicah največji nered, kakeršen je le pri tej obrtniji možen. V mnogih tovarnah delali se delavci razun po dvanajst ur, še celih šest ur po vrhu, da so tako služili poldrugo dnevno plačo. V nekeje tovarni videl sem tako-le delati: Zjutraj ob šestih je jeden predec (spinner) z jednim mladotnim vezcem začel delati, pozneje, proti večeru se je vezec ulegel na volnate vreče in zaspal, drugi vezec prevzel je delo. Ko vezec spi kakih 6 ur, ga prebude, in predec gre spat na to ležišče. Ta fant ga pa zamenja pri delu, tako se dalje dela do 4. ure zjutraj, ko se delo pretrga. Ti ljudje ne pridejo celi teden iz tovarne. Od ponedeljka zjutraj pa do sobote delajo 96 ur, predci še več. To delo je hvala Bogu le izjemno, navadno nehajo v predilnicah delati že v soboto popoldne. V mnogih tovarnah dela se tako. Kadar je delo izgovarjajo se tovarnarji, da je predenje akordno delo in se tedaj delavci ne smejo

siliti, da bi se držali delavskih ur. Nadzornik pravi, da on mora temu ugovarjati, in kazati na to, da se tudi dobe predilnice, v katerih se redno dela za odraslene delavce ni nobene določbe, ki bi omejevala čas dela; pa od takega dela se kvari zdravje delavcem, tovarniški izdelki pa dobri biti ne morejo. Vezci so dečki od 14—16 let, za take je pa delo čez 12 ur in ponočno delo prepovedano. Dobe se še celo vezci spod 14 let. V tacihi slučajih je objavil to stvar obrtnemu oblastvu, v treh slučajih se je na to dal ukor, v jednom se je pa trdki naložila globa 100 gld. Poslednja kazen je bila vsled rekurza odpuščena, ker se moraličnim osobam ne sme nakladati nikaka globa. Kazen bi se bila imela izreči proti odgovornemu delovodju. Več tovarn je prosilo dovoljenja, da smejo rabiti mladotne delavce po noči, druge so uredile delo, zopet druge se delo po dnevu in po noči tako razdelile, da mladotni delavci delajo samo 8 ur in se tedaj menjajo po trikrat vsakih 24 ur. Nekatere tovarne se izgovarjajo, da neso odgovorne za mladotne delavce, ker te najemajo predci sami in jih deloma tudi sami plačujejo. To je pa le prazen izgovor, kajti po zakonu je vodstvo tovarne za vse delavce odgovorno.

Iz tega se vidi, da bode obrtni zakon razmere v marsičem zboljšal.

Plača delavcev znaša pri dnevnem plačilu za ženske po 1 gld. 20 kr. do 5 gld., za moške delavce pa 4 gld. do 11 gld. na teden, pri akordnem plačilu pa zaslužijo ženske po 3 gld. do 6 gld. 80 kr. moški pa od 5 do 18 gld. Pri tekstilnej obrtniji je pa za delavca še to posebno težavno, da težko dobi delo, ako je kje iz dela odpuščen. Kadar so brez dela, se delavci silno zadolže in se ne morejo iz dolgov izkupati. Tovarnarji večkrat tožijo, da ni dobiti delavcev, o tem pa nečejo nič slišati, da bi se osnovala osrednja delavska posredovalnica. Položaj delavcev brez dela je jako obupen, ker mora delavec posredovalcu, da mu dobi delo, mnogo plačati, četudi je že sam v največji revščini. Mojstri in pazniki si večkrat izgovarjajo veliko nagrado od delavca, ko ga jemlje v delo, katera se pozneje od plače utrjuje. To odiranje se pa pred sodnijo dokazati ne more, ker se delavec boji pričati, da bi potem ne izgubil dela. Zato bi bilo treba, da bi se najemanje delavcev več ne prepuščalo mojstrom in paznikom, ampak naj bi se s tem bavili sami uradniki.

Delavci žive jako zmerno, semtertja res ne praktično ter bi za isti denar lahko bolje živeli.

Posebno neugodne so pa razmere, kar se tiče delavskih stanovanj, mnogi delavci spe kar v tovarnah. Temu zlu bi se obrtni nadzornik ustavljal, ko bi ne vedel, da bi za denar delavci še takega stanovanja ne dobili. Zdrava delavska stanovanja se ne grade v dosti velikem številu. Baš zaradi tega zla je umrljivost v Brnu večja nego v drugih večjih evropskih mestih. Mestni zbor se je še baval s tem vprašanjem, a projekt, kateri je izdelal stavbeni oddelek, je zaradi finančnih težav neizvedljiv, kajti treba bi bilo na stotisoče, treba bode za to idejo pridobiti tudi zasobnike. Nekatere tovarne so dale napraviti spalnice, nekatere so prav zdrave in čedne. Upati je, da jih bodo tudi druge posnemale. V jedne takej spalnici spi do 67 osob.

Da, rekel sem, pravica nič ne velja, vse pa prema črta.

Gospodine, rekel je lekar, ne govorite mi slabega o premi črti; če ne, si bodem le slabo mislil o vašej razsvetljenosti in vašem okusu.

In vi ste toli zaverovani v to najkrajšo pot od jedne točke do druge, da bi mu brez žalovanja svojo prodajalnico žrtvovali?

In če nesem zaverovan? rekel je. Poslušajte me, sosed, zaupno vam čem pokazati načrt, katerega se bode te vi z vsemi mojimi prijatelji kar radovali.

Poslušam z obema ušesoma kot mož, ki bi se rad preveril.

Vi vidite, kaj delajo s Parizom. Stare hiše, stari opomini, vsi ti ostanki surove minulosti razpadejo od dne do dne pod kladivom podiralcev ter se nadomestujejo s premočrtnimi ulicami in novimi palačami. To je krasno; celó Pariz sam se ne zaveda več v mestu. V desetih letih bode Pariz popolnem novo mesto: gledišče, gostilna in kavarna vsemu svetu. No glejte! z ozirom na ravno to sem jaz izumil še drzniši in lepši načrt; postavim namreč vso Francijo v Pariz. Pokrajinci so izmrli, ni več ne Auvergnanjev, ne Gaskonjcev, ne Savoyar-

dov; celó Francozov ni več: mi vsi smo le Parižani. — Naloga je velikanska, nadaljeval je; gre namreč za to, kako bi se okrepila in vsredila narodna jedinstvo, pri kateri se še marsikaj pogreša; sredstvo je silno priprosto. Podaljšati hočem boulevard Sebastopolski na jedne strani do Bayonna, na nasprotni pa do Dunkerqua (Dünkirchen); ulico Rivoli potegnem na jednem konci do Bresta na drugem pa do Nice. Na vsej cesti hočem vse podreti, kar bi premo črto količkaj motilo. Kolika obvidnost! Kolik razgled! In pomislite, da troški so neznatni! Razvlastenje ne bode drago, stavišča pa bodo neizmerno poskočila, kjer bomo zmeraj v Parizu. Vsa druga mesta bodo le predmestja pariška. — Po sredi ceste hočem zidati železnico, na straneh so pa hiše z mostovži (arkade), da pešec ne bode trpel ne po dežji ne blatu; na določenih krajih sezidam gledališča, povsodi pa kavarne. Tako Pariz postane šetališče človeškega rodu. A to še ni vse; v pomoč pokličem umetnosti, da se bodo stavbe po enakomernem zlogu dovršile. Na jednem konci onega boulevarda, dvesto miriametrov dolgega, tja proti Bayonnu postavim štirideset metrov visok kip boginji Slavi, na drugem konci, tja proti Dunkerquu, pa kip boginji Zmagi. — Tam gori na

ulici Rivoli pri Brestu postavim kup Vojnikov, tam doli pri Nici pa Vile, ki lavorjeve vence delé. V središču, to je blizu Bourgesa postavim Walhallo, velikansk panteon. Steber, ali temveč velikansk stolp iz topov, drug na drugem naloženih, bode celó v oblake povzdigoval kip Minerve s sulico, šišakom in oklepom. Ta bode upodabljalo Francijo, kraljico oliki, umetnosti in miru. Krog tega stolpa napravim prostorne prehode, katerih oboki so iz granatnic in havbic. Noter postavim kipe vseh naših imenitnih narodnih junakov: Duguesclina, Dunoisa, Condéa, Turennea, Hochea, Klébera, Massene, Murata itd. Vrh tega postavim znamenstvene kipe, po deset metrov visoke. Na jedne strani Vojsko, ki Obrtnosti in Umetnosti čuva, na drugej Prisvojitev, ki Svobodo v inostranski svet zanaša, v sredi pa Srečo in Lepoto, ki Junaštvo venčata! To bode plemenito, to bode velečastno; to bode jeden onih domoljubnih spomenikov, ki celo stoletje neumrjoče storé ter dvajset rodov drugega za drugim naudušujejo. Neskončnost v jednolikosti, kak uzor!

V Grkih, odgovoril sem mu, je bila lepota mislim v razmernosti in različnosti.

(Dalje prih.)

Vsled novega obrtnega zakona, prizadevanja oblastev in tovarničarjev se bodo razmere delavcev v Brnu polagoma zboljšale, četudi hitro ne bode šlo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. junija.

Poljakov poslednje volitve za državni zbor neso nič prav zadovoljile. Ne le, da je več Rusinov voljenih, kakor pred šestimi leti, straši je tudi velik trud, ki so ga imeli, da so drugod spodrinili rusinske kandidate. Ko bi kdaj prišla Poljakom manj naklonjena vlada na krmilo ter da bi vladni organi delali tako za Rusine, kakor so sedaj za Poljake, bi v kmetijskih občinah bili voljeni večinoma rusinski poslanci, pa tudi v mestih bi kak Rusin prodrli. Pa jedva so voljeni poslanci, že se kaže mej njimi razkol. Kar je naprednejših, mej njimi tudi grof Adalbert Dzieduszycki in vitez Abrahamovicz, želé, da se poljski poslanci snidejo pred odprtjem državnega zbora v Levovu in se dogovoré o programu za bodoče državnozbornsko zasedanje, drugi pa nečejo nič slišati o takej konferenci.

Rektorjem českega vseučilišča v Pragi voljen je profesor Kvičala. — Papeški konsistorij, ki bode prekonizoval grofa Schönborna za nadškofa Praškega, snide se v juliju. Intronizacija bode v Pragi v metropolitanski cerkvi na 15. dan avgusta, na kateri dan je pred 12. leti grof Schönborn imel novo mašo.

Delavski štrajk v Brnu je skoro končan. Samo 33 tkalcev iz Kohnove tovarne še ni začelo delati, ker se jim ni dovolilo povišanje plače. Poročila se pa, da so v nekaterih drugih krajih na Moravskem delavci ustavili delo.

Vnanje države.

Poslednje dni bili so vsi zastopniki tujih vlastij pri črnogorski vladi. Takoj potem odpotoval je avstrijski zastopnik na Dunaj, ogerski pa v Atene. Kaj so imeli tako nujnega, se nič ne pove.

Boharski emir je baje dovolil Rusom graditi železnico Merv-Bohara-Taškend po njegovem ozemlju.

Vsi ruski listi bavijo se s tem, kak upliv bode imela prememba ministerstva v Angliji na rusko-angleške odnose. Znano je, da je Salisbury velik nasprotnik Rusije. Ruski listi mislijo, da bode Salisbury skušal približati se Nemčiji in Avstriji, ter tako osamiti Rusijo. V Berlinu in na Dunaji pa pač ne bodo preveč hiteli sprijazniti se z Anglijo, ampak bodo čakali, kako izpadejo volitve na Angleškem. Do novih volitev se tudi novo angleško ministerstvo ne bode upalo prav preveč se po robu postavljati Rusiji. Ta ministerska prememba bode vsekako otežkočila rešenje afganskega vprašanja. „Moskovskija Vjedomosti“ že vedo povedati, da so se ustavile angleško-ruske obravnave vsled novih težkoč. Ta list pa misli, da se Rusija ne bode dala oplasti, ampak ne bode niti koraka odstopila od svojih terjatev. Da Rusija ne misli z lepa odjenjati, kaže tudi to, da je pri Kruppu naročila 2000 topovskih krogelj, kakeršne se rabijo navadno proti oklopnicam.

Francoski minister vnanjih zadev predložil je predsedniku republike Grevyju dekret o delokrogu francoskega rezidenta v Tunisu, da ga podpiše. Rezident bode imel nalogo posredovati mej Francijo in Tunisom.

Vsled pritožb srbske vlade dala je turška vlada oblastvom v Albaniji strog ukaz, da naj pazijo, da Albanci ne bodo napadali srbskega ozemlja. Ni pa verjetno, da bi ta ukaz kaj pomagal. Ne ve se, če bodo oblastva imela dobro voljo in moč, izvesti ga.

Vprašanje o brunšviškem prestolonasledstvu še ni rešeno. Že precej časa je tega, kar je Prusija predlagala, da se vojvoda Cumberlandski izključi od brunšviškega prestolonasledstva, a še sedaj ni nemški zvezni svet rešil tega vprašanja. Mnogim nemškim knezom ne ugaja ta predlog, ker naravnost prezira legitimetna načela, a ne upajo se ustavljati mogočnej Prusiji. Zaradi tega se rešitev vedno odlaga, a naposled bode vendar pruskemu predlogu pritril rad ali nerad tudi zvezni svet.

Četudi je ministerska kriza na španjskem bila hitro odstranjena, vendar se misli, da bode treba kmalu nekoliko prenoviti sedanje ministerstvo. Nekateri listi celo mislijo, da se konservativci ne bodo mogli dolgo držati na krmilu.

Da je Salisbury prevzel vladno, se je že naznailo zbornicami. Novo konservativno angleško ministerstvo pa najbrž ne bode dolgo vladalo. Po volitvah pridejo liberalci na krmilo. Do novih volitev so liberalci konservativnemu ministerstvu obljubili pomoč, pa le za najnujnejša dela. Novi trgovski minister je vojvoda Richmond, predsednik državnega sveta Viscount Crambrook in lordni varuh pečata Karol Harrowby. Vsi ti trije ministri so že jako stari. Prvi je bil že v Beaconsfieldovem ministerstvu ter je jako priljubljen pri dvoru. Nadalje je Hart Dyke imenovan nadtajnikom za Irsko in Plunkert ministrom javnih del.

Vlada nove kongijske države je že sestavljena: predsednik kabineta, minister notranjih zadev in policije bode polkovnik Strauch; minister financ Vanneus; minister trgovine in vnanjih zadev van Eitfeldt; minister pravosodja pa Janssens. Poslednji

bode imel svoj sedež v Vivi na Kongu. Generalni guvernér še ni imenovan. Misli se, da bode Dewington imenovan generalnim guvernerjem. Program nove vlade je: politična organizacija države, naprava nasadov ob spodnjem Kongu, zgradba cest in jedne železnice.

Beduini, ki bivajo ob tripolitanski meji, so se nekaj sprli s kočevniki od tuniske meje in unel se je mej njimi krvav boj. Na obeh straneh je neki blizu 500 mrtvih in ranjenih.

Dopisi.

Iz Brežice 22. junija. [Izv. dop.] Naši mestni očetje so vendar jedenkrat pošteno in pravo ukrenili, da se je namreč po c. kr. političnem oblastvu prepovedalo naslanjati tako zvani „Čatežki brod“ Mokriške graščine na posestvo Brežkega magistrata. Kako to, neso li nam Kranjci ljubi sosedje, da jim zapiramo pot do nas? Da, in ravno zato, ker si smo prijatelji — s Kranjci — privoščili smo jim krajšo pot k nam v Brežice, a tudi mi hodimo rajši po krajši poti k njim na Kranjsko, t. j. na prijazni Čatež in na hrib sv. Vida. A obvarovali smo se po drugi strani tudi velike škode, koje nam je prouzročilo razvažanje naše gmajne z vozovi, dohajajočimi z „vrbinskega“, Mokriškega broda. — Sava je namreč prejšnjo kolovozno pot, in velik kos našega pašnika odtrgala, a zdaj bi mi še drugi ostali kos žrtvovati morali, in sicer na škodo nam, in splošno škodo vsega se prevozujočega občinstva čez Savo zaradi slabe komunikacije in drugih nedostatkov. Čatežki brod Mokriške graščine bil je namreč tam nekje v Čatežki vrbini, potrebovalo se je na Čatež ali nasprotno k nam v Brežice celo uro, a zdaj $\frac{1}{4}$ ure. Ako pa uračunimo neznosno čakanje na brodu, prišlo se je pa tudi včasih še le komaj v 2 urah sim ali tja. — Pač je bil klic po brodarji tam doli v „vrbinu“ brezvspešen klic, da včasih obupajoč klic v puščavi! Kdo drugi bi slišal klicajočega ko brodar sam, a škoda je žične vrvi itd. In, ako se je kdo predznil lenega brodarja le klicati po večkrat, slišal je lahko odgovor: ako nečeš čakati, pa pojdi! Komu ali kam bi se človek pritoževal? Ako si je kateri prav ponižno brodarju omeniti dovolil, da je dolgo čakati mogel, slišal je lahko opazko, da bode drugikat še dalje časa čakal. Vsak pa, koji se je na brodu pripeljati hotel, šel je hitro, kar se je dalo, ker je mislil, zdaj je brodar tu, in ako ga zamudim, čakal bodem, da se Bogu usmili. In zamudil ga je večkrat, ko dobil. Kaj pa zdravje človeka, ki je ves vroč ob Savi čakal, kjer je vedno veter? Mislim marsikoga ima na vesti prevzetni in prepočasni brodar, ki pozna le novce drugih in svoj nikdar siti žep!

Zdaj se je moral, kakor že omenjeno, brod gori k Čatežu prestaviti; ta nevolja, ta kletev, to jadicovanje brodarjevo! Se ve v oddaljeni vrbini se je lahko pobirala za brodarja bolj ugodna brodovina! — saj ni bilo nikdar nobene kontrole niti nobenega vprašanja ne po tej ne onistvari! — Se ve, ko bi človek le brodarja poslušal in njemu verjel, menil bi, da res ni mogoče na tem prostoru voziti, a prepriča se vsak sam, da gre brod prav lahko in hitro sim in tam. Kadar pa brodar, kojemu dokazati hoče, da brod res ne gre z mesta, takrat se pa že bolj počasi vozi! — Čaka le še zdaj „komisije“, katera bode njegovi trmi in njegovi sebičnosti potrdila, da mora brod na veke zopet nazaj v samotno — a „prosto“ — vrbino.

Da so pa nekateri stvari pri sedanjem brodišču t. j. namreč že staro brodišče — res popolne graje vredne, je resnica; a prav žalostno pa je, da se taki grehi očitno grajati morajo. Koliko vendar živina trpi, vozeča težke vozove po globoko udirajočem pesku čez jame itd. Ima li kdo nad temi nedostatki čuvati, ali se mora vsakdo brezpogojno lastnovoljni trmasti oblasti brodarja udati?

Opozorjene naj bodejo tedaj s tem dotične oblasti kakor Breški magistrat in občinsko predstojništvo Čatežko. —s.

Domače stvari.

— (Deputacija iz Rudolfovega,) obstoječa iz župana g. dr. Poznika in svetnikov gg. Pausera in Vrtačiča, došla je v zadevah Novomeške vojašnice včeraj v Ljubljano in bila pri deželnem predsedniku baronu Winklerji in FML. Reinländerji. Danes odpotovali so člani deputacije v Gradec, da v istej zadevi razodenejo želje Novomeščanov FZM. baronu Khunu. Želimo deputaciji najboljšega vspeha, kajti stalna garnizija bila bi ve-

like gmotne koristi za Rudolfovo, katero je po izreku vojaških strokovnjakov izvrsten teren za vojaško vežbanje, in bi posebno ugajalo za batalijon lovcev.

— (Umrli) je v 23. dan t. m. popoldne ob 5 $\frac{1}{4}$ uri gosp. dr. Ludovik Crobath, odvetnik in upravitelj ustanovine Knafljeve na Dunaji v 55. letu svoje dobe. Pokojnik, rodom Ljubljčan (brat g. Lujizi Pesjakovi) bil je jako naklonjen slovenskim velikošolcem ter obče priljubljen in spoštovan mož. Lahka mu zemljica!

— (Iz Mokronoga) se nam piše v 24. dan t. m. Danes na svojega godu dan zjutraj ob 6. uri umrl je č. g. Janez Schuller, župnik na Trebelnem, po dolgi bolezni. Ranjki bil je ne le pri duhovščini, ampak tudi pri uradnikih in svojih faranih jako priljubljen gospod. Blag mu spomin!

— (Cesarjeva darežljivost.) Naš cesar poklonil je novoimenovanemu rusinskemu škofu v Stanislavu, dr. Juliju Pelesz-u, iz svojega premoženja 5000 gld. za hišno opravo.

— (Dopis na „Meldzetteln“.) Nas deželane, ki smo bolj vajeni, nego Ljubljčan, da se nam jezik spoštuje ne samo z lepimi frazami, nego dejansko, jako v oči bode in v srce boli, ki pridemo v središče Slovenije in vidimo in čutimo, da se nemškutarija še vedno šopiri, da-si je že nekaj let preteklo od takrat, ko se je naše glavno mesto otreslo tujega gospodstva. Nečemo biti obširni — zato omenjamo samo jedne neumnosti: Meldzettelnov v Ljubljanskih hotelih. Poleg nemških napisov, nemškega nagovora i. t. d. še nemški „Meldzettel“ v hotelih, kjer se tuji svet iz vseh vetrov zbira. Pa se čudite, ako čitate v nemških listih, da potniki, dohajajoči iz Ljubljane, popisujejo jo kot nemško mesto! Vsaj drugega utisa ne dobi potnik, kakor nemškega, ko stopi iz vagona v omnibus, potem v hotel, v gostilno, kavarno, šetališče, prodajalnice — povsod doni mu nasproti nemška beseda, povsod se pase njegovo oko na nemških napisih. — A nemški „Meldzetteln“ so, tako menimo, zadeva slovenskega mestnega zastopa v nemški Ljubljani. Prosimo, g. urednik, povejte to vašim mestnim očetom na uho.

— (Še jedna Postojnska jama?) Poroča se, da so v Kilovčah na Notranjskem pred nekaterimi dnevi namerili na podzemeljsko jamo, ki je baje večja in lepša, nego-li svetovnoslavna Postojnska jama.

— (Tržaški „Sokol“) izleti v ponedeljek 29. t. m. popoldne ob 2 $\frac{1}{2}$ uri v Sežano.

— (Kmetijski pouk za učitelje na Slapu.) Deželno predsedstvo doposlalo je c. kr. okrajnim šolskim svetom sledeči razglas: Kakor poročá kranjski deželni odbor v 8. dan junija t. l. št. 3695, bode letos praktični kmetijski viši pouk v deželni sadjarski in vinarski šoli na Slapu vršil se od 17. avgusta do 5. septembra. V ta tečaj bode kakor vlani tudi letos vsprejetih 14 učiteljev, ki v zavodu dobé stanovanje in hrano zastonj. Tisti učitelji morajo udeleževati se teoretičnega in praktičnega pouka ter koncem tečaja podvreči se skušnji, o katere vspehu ravnateljstvo poslušalcem izroči pričevala. Stroški za pot se povrnejo, kolikor bode mogoče. Ker rečena šola potrebnega perila nema, naj vsak učitelj za svojo rabo sabo donese brisače in servijete. To se c. kr. okrajnemu šolskemu svetu naznanja ter nalaga, da ljudskim učiteljem svojega okraja takoj poroča o bodočem tem pouku ter kakšni so prošnjam pogoji. Prosilci naj svoje do kranjskega deželnega odbora obrnene prošnje uložijo do 15. dne julija t. l. pri c. kr. okr. šolskem svetu, katere pa naj se s prikladnimi nasveti nam predložijo vsaj do 20. julija t. l. Konečno se še pripomina, da tudi učitelji, ki v dobi za tečaj določeni še nemajo šolskih počitnic, morejo prositi in smejo za dobo tečaja dobiti odpust, če so bili vanj vsprejeti. V Ljubljani, na 11. dan junija 1885.

— (Kakošno zaupanje si pridobiva banka „Slavija“) razvidi si najbolj iz tega, da jej je c. k. glavno vodstvo državnih železnic naklonilo visoko svojo pokroviteljstvo. Isto je izdalo namreč do podrejenih uradov okrožnico, s katero priporoča svojim uradnikom in sploh vsem uslužbenim osobom, naj se zavarujejo za življenje pri banki „Slaviji“.

— (Zaradi 49 kraj.) Včeraj zjutraj obesili so v Zemunu na dvorišči tamošnjega sodišča 21 letnega Čedomira Cvejića, ker je ljudskega učitelja Mladena Kalenića v 20. dan novembra l. l.

blizu Tovarnika s sekiro ubil in potem oropal vse gotovine, ki je znašala devetinštirideset krajcarjev. Torej za 49 krajc. vzel je človeku življenje, soprogi moža, nepreskrbljenima otrokoma pa očeta in reditelja. Cvejič je sprva tajil in hotel krivdo navaliti na voznika Ilića, a ko se mu je dokazalo, da je on sam učitelja umoril, priznal je vse ter rekel, da je Ilića le zaradi tega hotel zamotati v zločin, da bi ne bil sam obešen. Obsodili so ga na vislice. Ničnosti pritožba se je zavrgla in cesar je na deželne vlade predlog zaukazal, da naj se zadosti zakonu, kar se je včeraj tudi zgodilo.

— (V Serajevem) razpisano je mesto mestnega fizika. Prošnje do 31. julija t. l. Mestni fizik v Serajevem ima 1200 gld. na leto in 300 gld. za stanovanje. Ob enem je tudi policijski zdravnik, za kar dobiva posebe 900 gld. na leto, dokler se mesto policijskega zdravnika stalno ne odda.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 25. junija. Nasproti zopet ponavljajoči se vesti, da bodeta cesarjevič Rudolf in Štefaniya potovala v Kavkaz in pri tej priliki obiskala Moskvo in Peterburg, izjavlja „Fremdenblatt“, da ni bilo nikdar tega namena, da je torej vest neosnovana.

Dunaj 24. junija. Tukajšnji nuncij papežev msgr. Vanutelli bode odpoklican, na njegovo mesto pride msgr. Macenni.

Budimpešta 24. junija. Poštni uradnik Apostol poveril je včeraj pismo, v katerem je 27.000 gld. Apostol dal je 22.000 gld. prijatelju, da je hrani, a slednji ovadil ga je policiji. Apostola so prijeli in ostali denar pri njem dobili.

Madrid 24. junija. Ministra Canevas in Romero odpotovala sta v Murcijo, kjer jih je včeraj 93 za kolero umrlo.

Lisabon 24. junija. Kralj obolel. Stanje se pohujšalo.

Razne vesti.

* (Potres.) V Bernu čutili so 20. t. m. ob 5. uri 20 m. zjutraj močan potres. — Potres, ki je razsajal 31. maja t. l. v Kašmiru, napravil je veliko škodo. Uradno je dosedaj dokazano, da je 3081 ljudij mrtvih in 70.000 hiš popolnem razrušenih. Poginilo je tudi obilo (baje 1 milijon) ovac, katera nezgoda bode zvečkala pomankanje kašmirske volne in njeno ceno.

* (Pošta oropana.) Iz Belega Grada se poroča: 21. t. m. napali so neznani lopovi denarno pošto na potu iz Požarevca mej Neresnicami in Majdanpenom. Ljut boj unel se je mej spremstvom in roparji. Teško ranjena sta dva žandarja, sprevodnik in postiljon, upreženo živino so pa napastniki postrelili.

* (Ob nevihti ne zvoniti!) Italijanski listi poročajo, da je v vasi San Gregorio, blizu Castelmadame (Tivoli) te dni strela ubila dva mladeniča, ki sta šla v zvonik nevihti zvoniti. Ko sta zvonila, treščilo je in ubilo oba. Ljudje, ki so prihiteli, našli so le njuni ožgani trupli.

* (Povodenj v Tesaliji.) V noči od 2. na 3. t. m. ulil se je po severni Tesaliji silen dež in lilo je neprenehoma 60 ur, tako da so se prebivalci že bali jednake povodnji kakor leta 1881. Na veliko srečo se vender slutnja ni obistinila, škoda ni ravno tolika, kakor so sprva mislili. A v mestu Tyrnavo podrla je reka Penej (Peneus) sila star, še za rimskih časov zidani most in razrušilo se je več nego 40 hiš.

* (Mahdi — škodljivec ženskim klobukom.) Vedni napredki Mahdijevi v Sudanu jeli so že škodovati tudi pokrivalom naših žensk in obožena evropska sila v Sudanu je tedaj neizogibna, ako nečjejo klobuki naših gospej in gospodičin se odpovalati toli priljubljenemu in dragemu lišpu nojevih ali strusovih peres. V pristaniškem mestu Suakim ob Rudečem morji cvetela je že od nekaj trgovina z nojevimi peresi, katere so dovažali tjakaj iz Nubije in iz Sudana. Nekatera leta so samo iz tega mesta prodali po 300.000 nojevih peres. Vsled neprestanih nemirov v Sudanu pa je kupčija z nojevimi peresi skoro popolnem prenehala in se mora sedaj ta prepotrebni lišp dovažati iz Tripolisa v Berberiji, kjer je pa seveda veliko dražji nego v Suakimu. Pred nekoliko dnevi so karavano otvorjeno s 45.000 komadi nojevih peres na potu iz Sudana v Tripolis divji lopovi oropali. Vsled tega poskočila je zopet cena nojevih peres. Evropska diplomacija naj se tedaj podviza, energično stopi na noge in dokaže Mohamedu Ahmedu, da naše evropske ženske nikakor ne morejo pogrešati najlepšega lišpa za klobuke — nojevih peres.

* (Draga ženitev.) Grof Federik Bonde iz Horningsholma vzel je za ženo Angležkinjo Ido Maryat. Dvorno sodišče v Schoneu-u razsodilo je v 5. dan t. m., da vsled te ženitve nema nobene pravice več na fidejkomisno graščino Trolleholm, ce-

njeno na pet milijonov kron, kajti v fidejkomisni ustanovi je prepovedana ženitev z žensko, ki ni plemenitega stanu.

* (Brez godbeni rekrutov.) Jako smešna dogodba pripetila se je v 15. dan t. m. v Budriji pri Bologni. V ta dan imeli bi žrebati 1865 leta rojeni, a niti jednega ni bilo. Zakaj ne? Prejšnja leta svirala je pri žrebanju godba. Letos pa je hotel magistrat prištediti troške koncerta. To so pa mladeniči, ki so bili na vrsti za vojaški nabor, tako za zlo vzeli, da jih k žrebanju ni bilo in so se na ta način znosili nad varčnimi mestnimi očeti.

Gg. pevci slovenskega delavskega pevskega društva „Slavec“

vabijo se najuljudnejše polnoštevilno udeležiti se pevske vaje, ki bode jutri v petek 26. t. m. ODBOR.

Naznanilo.

Vsled vsestranske želje bode se otroška veselica z dne 21. t. m. v Vipavske čitalnice prostorih dne 29. t. m. popoldne ob 5. uri z istim programom in istim namenom ponovila.

V Vipavi, dne 24. junija 1885.

K. Gasperin,
šolski vodja.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Tuji:

24. junija.

Pri **Sionu**: Brüggeman iz Berlina. — Kohn, Mayr z Dunaja. — Dobida iz Bosne. — Kohn, Renaldi iz Siska. — Urlich iz Celja. — Dr. Gregorec iz Nove cerkve. Pri **Mateju**: Dr. Pokorni, Feldner, Bilek in Läkenbacher z Dunaja. — Kobler iz Reke.

Umrli so v Ljubljani:

26. junija: Marija Kagnus, uradnikova vdova, 83 let, Kongresni trg št. 5, za starostjo.
23. junija: Janez Knific, delavčev sin, 1 mes., Hradeškega vas št. 33, za božjastjo. — Elizabeta Poelzl, zasebnica, 71 let, Vegove ulice št. 6, za otrpnenjem črevesa. V deželnej bolnici:
21. junija: Janez Glašič, gostac, 84 let, za vodenico.
22. junija: Matevž Budna, delavec, 34 let, za jetiko.
23. junija: Jakob Šega, črevljar, 70 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
24. junija	7. zjutraj	738.04 mm.	11.7° C	sl. sev.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	735.48 mm.	23.4° C	sl. vzh.		
	9. zvečer	736.74 mm.	19.2° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura 18.1°, za 0.7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 25. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 60	kr.
Srebrna renta	83 „ 20	„
Zlata renta	108 „ 40	„
5% marcna renta	99 „ 20	„
Akcije narodne banke	858 „ —	„
Kreditne akcije	238 „ 20	„
London	124 „ 25	„
Srebro	— „ —	„
Napol.	9 „ 85	„
C. kr. cekini	5 „ 87	„
Nemške marke	61 „ —	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 128	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 167	50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 50	„
Ogrska zlata renta 4%	99 „ 30	„
„ papirna renta 5%	92 „ 90	„
5% štajerske zemljišče odvez. oblig.	104 „ —	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116	25 „
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 „ 50	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	113 „ 75	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 „ —	„
Kreditne srečke	100 gld. 175	75 „
Rudolfove srečke	10 „ 17	75 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 98	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	200 „ 50	„

Zahvala.

Za dokaze sočutja, katere smo sprejeli vsled smrti naše ljube matere, gospe

MARIJE KAGNUS,

za mnogobrojno udeležbo sprevoda ter za darovane krasne vence izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Ljubljana, 25. junija 1885.

(375)

Žalujoči ostali.

Ptujska vina.

1884. leta malo rezn gld. 8 do 12
1883. „ mlo in fino „ 13 „ 16
1884. „ var-vino svitlorudeče „ 11 „ 14
pravi vinski jesih „ 11 „ —

prodaja na hektolitre (313—5)

Jos. Kravagna v Ptui.

IVAN LAPAJNE v KRŠKEM

je izdal sledeče

knjige in knjižice

za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena 80 kr.
b) Prvi poduk	60 „
c) Fiziko in kemijo	60 „
d) Prirodopis	56 „
e) Zemljepis	26 „
f) Geometrijo	24 „
g) Malo fiziko	23 „
h) Domovinoslovje	20 „
i) Pripovedi iz zgodovine Štajerske	6 „
j) Opis krškega okrajnega glavarstva	30 „
zgodovino štajerskih Slovencev	cena 1 gld. 20 kr.

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisanke in risanke, potem: (232—22)

malí slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin cena 1 kr.
ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske „ 1 „
in zemljevid Krškega okraj. glavarstva „ 5 „

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribž. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešern ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribž. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.
II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.
V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Chervuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.
VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.
Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Poročilo velike važnosti!

Zanesljivo in radikalno ozdravljenje

epilepsije

(padavice)

z novim, temeljito izkušenim sredstvom.

Dočim se je tudi po neprestani porabi bromovega kalija le v redkih slučajih moglo konstatovati ozdravljenje te bolezni, se je sedaj posrečilo pripraviti zdravilo, ki je pokazalo največje vspehe, zanesljivo in radikalno pomaga v vseh kroničnih slučajih ter je zagadelej velikega pomena za vse bolnike, ki so dozdaj zastoj iskali pomoči proti tej strašnej bolezni.

Mnogobrojna spričevala in premije od oseb vseh stanov.

Za ozdravljenje potrebna zdravila z vodilom, kako jih rabiti, razpošiljajo se v originalnih zavetkih proti poštnemu povzetju ali predpošiljatvi zneska 20 frankov ali 16 mark. (110—18)

Naročila naj se adresujejo neposredno na me.

S. Riebschläger, specialist.

Berlin S., Brandenburgstrasse 35.